

1721

JANUARIUS.

Herren Sebaoth Immortalis Novi huius anni felix auspiciū

Tu Frisförste JESu Christi!

Thet är ju tin wälgärning wist!

At wi nu uppd thenna nyårsdag
ges hälsa, frid ok godt behag
församlad

Tig ware therför tack igen

förlän oss nu ett godt nytt år

Gif frögd ok wad oss öfwegår

Thet styr O Gud ok Fader wis

til bästa wärt ok titt namns pris

Här til wi säja Amen sidst,

Bönhör oss Herre JESu Christ.

den 2 Eclipsis Lunaris visa hora 4 in ortu)

den 3 Afskickade iag bref med påsten under covert til kyrkioherde H^t Andr.
Frans Seth, scr 29 dec. ther uthi til kläckaren ok syster Karin scr. 27 dec.
til H^trådman HANS OLUFSSON, ther uthi bref til häradshöfding Cedercrona,
Item til H^tP. Ström, ther i Anderses i Tången den 3 jan.

Primus hic annus est nov. tantu- post vicenarium seu ti numerum sed etiam
praecipuus merito numeretur et notebat postquam.

Dell's paCeM ex alTO attVLIt, et 1721
FrIDerICVs In sVeCIa IMperaVIt 1721
nec nonpax CVM DanIs ConVta 1721.
vide sequent den 17 martii

den 18 skref iag til häradshövdingen HOLGER LUNDSTRÖM.

den 24 om aftonen kl half 10 när) wiste 1:a quarter öfver 3 wiste
Siustiernorna lika med honom.

den 25 (januaris) om aftonen syntes månen litet framföre högra öga så at han wid pass kl. 2 eller 3 efter midnatt ståt lika mitt öfver stiernan såsom den 5 nov. 1720.

den 29 bekom jag bref ifrå FRIDRIK TEEL dat. 27 jan.

den 30 Häradstinget i St. Ryland Jer. 22:3.

FEBRUARIUS.

Fick en barometer af H^t Magister ÖDMAN.

Afsände jag bref med Posten dat. Jan. slut. Nämligen til Past. H^t Mag.

L. Ahlman ther uthi ock woro bref til H^t rådmän Cederborg ok handelsman Fridrick Theel i Giöteborg.

den 5 stog barometern nederrät 8 eller 9 grader intil 12 gr.

den 7 begynte han gå up igen til 3 gr. til 15 gr.

Wälborne H^t Baron ok Landshövding NILS POSSE hölt mönstring med båtsmännen i Tanum den 8.

den 8 Skref jag med bonden Lars ifrå Uddevalla broder Jac. Rathe ok moster TRINA HOLST til.

Samma dag steg barometern högre up til 3 grader til 18 gr ok flyttade sig sedan til den 25 dagen 1 grad högre ok högre.

den 13 Mantalsskifning i L. a Ahrendahl.

den 15 kl 10 förmidd. blef H^t Mag. Ödmans son född ok döptes den 19 huius, ok kalades Peter.

den 16 till den 28 februari vimlar det av uppgifter om barometerstånd, som Elfström ritat ner - nyhetens behag!!

den 21 Skref jag med H^t Anders Bornander til Öfverby.

Bekom jag bref frå Kongelf af k. syster ok Jacob Gustafsson.

MARTIUS.

Under hela månaden ut noterar Elfström barometerståndet dag för dag ok gör sina reflektioner.

Hans Petersson i Torp fått til låns 1 D^t 16 öre ok fik therför af honom en half tunna svarthafre.

(martius)

IVBILAE I solennitas In LAVDEM salvatoris 1721

Litterae majusculus in calculum Romanus collectae indicant An....1721

den 17 Jubelfest firad för then Christelige lärans renhet, såsom sal Kong Gustaf Adolf för 100 år sedan 1621, slik hållde, ok den 21 i the 3 första månaderna sc. Jan. Febr: Martii: firade samma jubelfestin memoriam forsan anni 21 qui numerus ter repetitus in nominatis tribus prioribus mensibus ut eo firmiter infigeret cordibus posterum, sicut hic noster opportune celebratus est 17 Marti in seculi XVII commemorationem si studio vel fortuito evenite factum relinquitur aliorum judicium rem probe decidentium.

vide fastos in an 1706 sub fine Aprilis Auctor H. Riddermarck?

Ottes. Mal. 4:2 Men för eder, I som frukten mitt namn...

Högm. Prov. 2:7,8,9. Han låter de redliga väl gå...

Aftons. Col. 3:15 Guds frid regere eder.....

Til betygande af then innerliga frögd ok glädie öfwer then stora nåd ok barmhärtighet, som then allra högste Guden oss sina barn nådigt bevisat medelst then för 200 år tillbaka här i riket inplantade rena ok sanna Christelige religion ok lära, hafwer man på then efter höga öfwerhetens nådiga på bud i förlig. fredag den 17 huius håldna Jubelfest. sedan Gudstiensten war förrättad i Giöteborg på alla beqwämliga ställen ok uthi alla fenster i Gustavi domkyrkia anställt öfvermåttan vackra illuminationer. hwarjämte man ock aforgel-werket thersammastädes hörde öfvermåttan väl anställd instrumental ok vocal musique, som wahrade intil kl 2 öfwer midnatt. På tornet wid samma kyrkia hade man ock under en wacker illumination at see efterföljande bilder
Vide initium Aprilius.

APRILIS.

Emblemata representata illuminatione- in turri Domk.

1. Syntes Religio uthi en lefwande människas storlek, som wiste sig med ett kors i handen.
2. Libertas eller Friheten sammakedes med en s-epeter i ena handen ok en hatt i th-n andra.
- 3 Ett rökaltare med öfwerskrift:
Haec summa voluptas.
4. Ett altare med ett rökekar under orden:
Ad coelum liberare via.
5. Ett altare med en upslagen bok med öfwerskrift:
Verbum Domini manet in aeternum.
6. En hög klippa hwaruppå stod ett huus med öfwerskrift:
Ventos irridet et imbres.
7. Ett hierta inneslutet i ett foder med öfwerskrift:
Quod latet, patet.
8. Ett brinnande ljus på ett altare med öfwerskrift:
Dum splendet et omnia splendent.

den 4 Afskickades bref til Häradshöfding H^t HERMAN RATTERII, dat. 31 Martii
Item til broder and. Rathe ok theri bref til Stina Weffver ab uxor script.

den 5 Flyttades en bistöck frå Preste Säm til W. Klefwa ... hwarföre Lars Ol-
son skall hafwa 4 R^t smt.

Skref H^t Rector Bonander, syster ok Jacob Gustafsson i Kongelf til med Christ.
som afreste den 18 huius

den 10 ok 11 war iag med H^t Magistern hos H^t häradshövdingen på Kragenäs.

Påskaoffret Tanum 1:a dagen Drag. 4:5. Manf. 10:1/2 , Qwinf. 4:1/2

Luur 1:a dagen Manf. 5:2 Qwinf. 1:21

Tanum 2:a dagen 1:12 Luur 1:2

Tanum 4:e dagen 2 D^t Summa 29:13.

den 14 flyttades thet wridna kiersebärsträdet neder i hagen

den 15 sattes några boknötter.

(aprilis)

InCenDIVM CIVItatIs gGthobVrgI den 14 el.15.

I + C + D + I + V + C + I + V + I + V + I = 1721.

et teMPLI gVstaTHIANI IgnIs CrVDeLIIs.

Collecter bewiljade til följande at samlas i april nämligen:

1. Wäsige i Giöteborgs stift
2. Tåssiö i Lunds stift
3. Scara domkyrkia.
4. Scara gymnasium.
5. Mistelås i Wäxiö.
6. Öregrunds stad.
7. Norrtälje stad.
- 8 Börstil i Upsala stift.
9. Löfstad ibid.
10. Wästland ibidem.
11. Nic. kyrkia i Nyköping.
- 12 Liung kyrkia i Strängnäs.
- 13 Nyköpings Trivialskola.
- 14
- 15 Carlstad Domkyrkia
- 16 Tyska kyrkian i Norrköping.
- 17 Svenska kyrkian i Norrköplng.
- 18 T.... Landskyrkia.
- 19 Dagåhs i Halland.
- 20 Hospit. i Norrköping.
- 21 Furby ? i Linköpings stift.

den 19 Reste iag med min hustru ok lilla Christina siöledes frå Grebbestad til Öfwerby, ther wi framkommo den 20 mot aftonen ok funno H^r morbroder Oberberg mycket siuklig.

den 23 Predikade iag vid Berfendal för H^r N. Oberberg.

(aprilis)

den 25 besökte iag H^t Joh. Gedda ok

den 26 begåwo wi oss på hemresan, ok kommo om aftonen til Grebbestad,
ok gingo så

den 27 om morgonen hemdth. Gudi ware lof för wäl förrättad resa ok godt till-
stånd.

den 28 apr. första bönedag Ottes. Judie 10:15 Wi hafwa syndat ... hielp oss ..

Högm. Jer. 4:14 Så twå nu Jerusal... at dig må..

Aftons. Esa. 27:5 Han skall hålla .. frid skall..

Samma dag bekom ifrå Kongelf medfröö uthi frå k.systemer.

MAJUS.

den 1 Sådtes öfversta sängen wid staketet med sockerärter, som iag fått af H^t
Mag. Ödman mästeparten uthan prickar, som äro norderst.

den 2 lades den södersta tracten af humlegården med rötter och satte stänger.
Thå begynte Primula veris spricka uth. Skref til svåger Pehr i Kongelf ok
skickade något kålfrö ok item til honom en apel för hans hustru, som afgick
den 6.

den 4 bekom iag bref frå H^tP.Ström dat. 25 April ok therpå swarade med Anders
i Tågeröd.den 9.

den 9 war iag i sokenbud hos dragonen Flinck på Siljebråten.

Sådtes gröna ärter så wäl i änghagen ibland trån som uppe i hagen nder wid
östra hörnet.

den 10 Sådtes här uppe i hagen allehanda kryddfrö.

den 10 Kiördes dynga på aspeflaten til rogen.

den 16 sådtes i änghagen åtskilliga kryddsängar. item sockerärter ok gröna
på nordersta sängen. Tå begynte första kirsebärsträet at blomstren sprungo uth.
Men plummonblomstren den 19.

den 19 sattes några små aplar neder i änghagen omkring quarters sängiarna,
Sattes ock några gurkkärnor af våra, som stuckit söderst up i hagen wid det
flätade kirsebärsträdet.

den 20 Nocte equulus ex rubra qua provenit

den 22 Hade iag ploghielp ifrå Tanum ok Hwal. ok fik upbrutet stallflatan samt
några åkrar på torneflatan ok halfwå öfverflatan.

(majus)

den 24 hulpo mig Måns ok Halfwar i Stora Ryland med en plog ok harf.

den 27 Fingo wi tilsådt. Gud förläne sin wälsignelse til en fruktsam gröda, för Christi skull.

Samma dag war första pingstdagen war ett Narcissblomster utsprunget.

Thet andra kom först i Junio, ok wiste sig thå med knoppar, theraf ock the andra förtorkades.

JUNIUS.

Sidst i Majo först i Junio stod stora äpleträdet i full blom ok war öfwerflödig af blomster.

den 1 Häradstinget i Stora Ryland,

Tå begynte the enkla pionerna springa uth ok muskan öppna sina blomster.

den 2 Sattes 2 sängiar hwitkål öster ok nedanför brunnen.

Skref iag til broder P. Rathe, som afgick den 6

Item bref med innelyckta skrifter til Öfverby, afgick genom H^t Mag:s befordran samma dag.

den 6 tog afsked med H^t Major Utter på Klefwa.

Thå grofs up ett stycke på Lyckan ok såddes två-bjugg.

den 7 sammaledes then södra fläcken wid stallflaten ther torf warit afskuren besåddes med två-bjugg ok vidare den 8 såddes något ofvanföre på thet upgrafna i Lyckan

item den 9 ok 10 then nordersta fläcken wid Stallflaten,

thå begynte dubbla pionerna springa uth.

den 13 hölts revisionstinget i St. Ryland.

den 14 afreste H^t Baronen ok Landshövdingen ifrå Tanum.

Skref tå jungfru Stina Wefffver til med Peter Wefffver.

samma dag begynte nyponrosorna i hagen at springa uth.

den 16 juni andra bönedag Otttes Psalt 7:2,3. Hielp mig från alla mina förfölj...

Högm. Prov. 18:10 Herrens namn är ... warder

Aftons. Esa. 30:18 Therför bidar Herran.. förbida...

(junius)

den 19 afskickades Truls til Uddavalla at köpa spannmål, ok skref til H^t broder P. Rathe.

den 22 fik iag bref ifrå H^t P. Rathe

Tå swärmade bina första gången wid middagstiden.

Item begynte Martagon wisa sina blomster ok första hylleblomster springa uth.

den 24 kom Truls från Uddevalla med bref från H^R P. Rathe

Reste H^t Magistern norr til Nässinge ok H^t P. LOMBERGSs hustrus begrafning, som war den 25 ok kom tillbaka den 26.

Samma dag den 24 bekom iag bref från H^t P: Ströms moder ok besvarades den 27

Därjämte skrefs bref til H^t P. Ström, ther ock Anderses i Tågeröd war inneslutet.

NB Thetta skrivet med skrifswärta af Bresilia ahlebark ok Viotril (Vitiol) tillagat tå ahlebarken kokas i watn ok silas, sedan kokat i thet fråsilade ahlewatnet brun Bresilia, som tilförne ståt i blöt i watn 7 eller 8 dagar ok slås ther til viotriolen (vitriolen) och kokas tilsamman.

JULIUS.

Skrifvet med gulnat bläck.

Bekom bref frå Wenersborg, theruti jag såwål som min k. hustru inviterades til jungfru Mariae Törnqwists bröllop med Johan Brun, som skulle stå then 18 huius.

den 13 Solens förmörkelse syntes kl half 8 så wid begynnelsen

kl öfver half nio

kl half tio wid ändan

den 14 juli tredje bönedag Ottes. Ps. 25:1"2,3. Efter tig Herre längtar jag .. Högm. 1 Joh. 3:3 Hwar ok en som har thetta hopp... Aftons. 1 Thess. 4:7 Ty Gud hafwer icke kallat oss..

(julius)

den 14 besvarade iag invitationsbrefwet ok skref en liten bröllops skrift, som afgick den 18 med post.

den 18 Hölts bröllop i Wenersborg hos H^t Törnqwist til H^t Ränthemästaren Joh. Brun ok Maria Törnqwist.

AUGUSTUS.

den 11 fjerde bönedag Ottes. Osea. 7:15, 16 Jag lærer den ok stärker ...
Högm. Col. 2:6,7,8. Såsom i nu anammat Herran
Aftons. 2 Thess. 2:16,17. Men sielf vår Herre

den 14 utfördes fattigpengar i Tanum

den 17 ok 18 blef inkört allt thet som war skördat.

den 23 togs ock up the små ärter.

den 27 undfik iag Herrens Högv. nattward i Tanum. Psalt. 23 totus. Dominus Pas-or meus.

Samma dag blef uttröskat ett tiog korn, som gaf 4 tunnor på 1/2 skepp när.

den 27 Reste H^t Magister söder åth Giöteborg.

Samma dag efter förrättad gudstienst reste iag med min k. hustru til norra öiarna at upbära min rättighet ok kommo til södra Galtö. Sedan gingo wi den 28 til norra Galtö ok therifrån reste wi strax til Resö. Ok sedan til Lindö.

den 29 om eftermiddagen til Kalföön. Therifrån til Raftötången, Hafstenssund, Hällesöön, Hafsten, Ramswik, Lambön och Sandnäs. Kommo så hem om natten . Laus Deo!!

den 30 Nedtogs humlen af 123 stänger som nyligen afplockad wägde 1 pund 4 1/2 skålp. , men torkad wägde halfp. sc. 11 1/2 skålpund.

SEPTEMBER.

den 3 fingo wi afskurit thet sidsta af grödan.

den 4 om aftonen besökte oss stadsfältskären från Uddevalla H^t JONAS SUNDBECK ok afreste strax.

den 8 inbärgades thet sidsta af grödan. Gudi lof!!

(september)

den 11 murades up ugnen i min hammare för 16 öre.

N.B. Papiret på barometern synes behöjva upflyttas 3 eller 4 grader at 14 eller 15 sättes på 18.

Stadium räknar Peringskiöld til 312 alnar. Så brett war Babels torn nederst eller som Rabbi Benjamin skall hafwa beskrifwit. at wara 240 alnar brett ok 600 alnar högt.

den 18 war iag i sokenbud hos Hans i Hudt, som låfwade betalning wid min rättighets upbärande.

den 20 Literas ad fratrem P. Rathe.

den 22 Säddes på tornaflaten, hwete 3 $\frac{1}{2}$ tolft, rog 3 tolft.

den 23 mot aftonen reste iag til Backa wid Luur at betiena Larses hustru, som dödde den 25 ther efter.

den 29 Betiente iag Halfwar Skogs hustru med Herrens Högv. nattward på hemvägen frå Luurs kyrkia. hwilken dödde den följande 7 october.

OCTOBER.

Den 28 sept. hora 9 ante meridium indicabat

den 7 oct hora 7 matutinum indicabat

Solis ortus visus in extremitatae rupis solarii.

den 1 Literas a D^{ro} P. Rathe item a fratre Andreas Rathe.

den 2 War iag i sokenbud hos Helgin i Stora Arendahl ok fik therföre 16 öre.

I thenna weckan war stark nattfrost til den 5 oct.

(oktober)

den 16 Häradstinget i Stora Ryland ok predikade Magistern.

War iag i sokenbud hos Jul. Anderssons dotter på Grebbestad ok fik 3 femören.

Bekom bref frå H^t P. Ström ok hans moder.

den 17 Liquiderade med kyrkioräkningarna tå för mig fattades 2 D^t 19 öre i myntetalen som efter forna förväxlingar a 3 D^t. Dalgren betalte med silfverpenningar 1 D^t 28 öre ok tillade sedan til fylnad 3.....

den 23 oct. Skref min k, Hustru til Öfwerby ok

den 24 afskickades de lånta saker med örter ok rosentelningar at sättia, som Asmund i Röö låfwat föra til Buwald.

NOVEMBER.

den 2 kl 9 ok 10 observerades månens wisare ställas på 24 dag. at han wiste 3 quarter til 2 när solen wiste 9, ok 3 quarter til 3 när kläckan war 10. Hwar af förnimmes när Nyet tändes något bittida före middagen som skedde den 10 Oct. räknas then dagen för then första, hälst tå 29 dagar til Nytändningen.

den 6 Publicerades om tacksägelsedagen för friden med Tzaren af Muscou, at firas den 15 december.

Om natten -ellan den 9 ok 10 gick barometern neder för blåst ok owäder.

den 10 war iag gästbuden af M. Elsa i L:a Ryland.

den 12 giordes bröllop i Tanum til drängen Biörn ok pigan Anna, tå wi med flera goda wänner woro gästbudna.

Dagen efter hölts sockenstämma.

den 15 kl. 8 eftermiddag stog barometern til nedersta strecken under 1 men ändock wädret stillades ok sken mellan skyarna.

den 15 til 20 lämnar Elfström flera uppgifter om barometerståndet.

den 22 om morgonen kl 6 1/2 syntes wid nedergången stå lika med högra ögat i mot norr ad digiti differentia si-c

(november)

den 28 kl half XI fm wiste ett quarter öfwer 6 td index lunaris måtte ställas så när emellan 20 ok 21 , som träffar in med ålder frå den 8 nov. exclusi räknat eller 15 på fullmånens den 22 nov.

Om natten efter Andrae Dag afsomnade H^r JOHAN BAGGERUS på sin gård Dyne efter en wackert utstånden sjukdom.

DECEMBER.

den 6 Läsemöte i Gurseröd.

den 7 Läsemöte i Liungby.

den 8 Literas ad D^{ro} P.Rathe , item D^{ro} P.Ström.

den 12 Läsemöte i Kalleby.

den 15 Tacksägelsedag för slutad frid med tzaren af Muscow.

Ottes. Psalt. 147:12,13,14. Prisa Jerusalem, Herran.. mättar dig med bästa ..

Högm. Psalt. 66:10 - 14 Ty, Gud, du hafwer försökt oss... i min nöd.

Aftons. 1 Reg.18 Lofwad ware Herren.

den 19 Probstamöte i T-num angående prestarättighetens öfwervägande.

den 20 war iag i sokenbud hos A.s syster i Hwal ok fik 1 D^r

den 22 Eclipsis lunaris aere nebulato visa

hora 4 sic

hora sere 5 sic

sed prope hora 6 plane evenuit

Bref i frå H^r Balthasar Platius, dat. Sörby

den 25 Offer wid Tanum 1 dagen 20:10

2 dagen 1:16

wid Luur offer som föll 10:6 Summa 31:21

den 28 Edv. Anderses bröllop ,som fik Elin frå Hogar.

den 31 efter förrättad gudstienst reste iag med Per til Ryrs Ödegård ok commun. honom ok fik 12 öre.